

BÜYÜK TÜRK İLİM ADAMI ŞENYÜREK'İN ARKASINDAN

İnsanlar vardır doğar, yaşar ve ölürler ve insanlar vardır, ölüme rağmen yaşarlar. ŞENYÜREK bu sonuncu gruba girebilmiş milletlerarası ender kıymetlerimizden biri idi.

ŞENYÜREK'in, ilmin bağrından sökülüp ölümün koynuna atılması, gerek memleketimiz, gerekse ilim dünyası için yeri doldurulmaz bir boşluk yaratmıştır.

ŞENYÜREK paleontoloji ilminin modern meşalesini memleketimizde yakabilmiş ve aydınlığını Batıya kadar aksettirebilmiştir. Onun, jeolojinin en çok muhtaç olduğu evrimsel paleontolojinin yurdumuzdaki öncüsü olduğunu burada şükranla anmak kaçınılmaz ödevimizdir.

Büyük kıt'alar ortasındaki Türkiye'mizin jeolojik, paleobiyolojik ve Paleocoğrafik konularının, evrimsel paleontoloji çerçevesi içinde tesbit ve tesisi gerektiğine delil veren etüdleri, Türk paleontolojisinin şeref sahifelerini teşkil etmektedir.

Jeolojik bir zon karakteristiği olabilmesi gereken bir fosilin evrimsel paleontolojik vasıf ve değeri onun elinde gıpta edilecek bir mükemmeliyette işlenebilmek-

teydi. ŞENYÜREK'in bu hasleti, daima ileri bakan ilmin prensiplerine sonsuz saygısının bir ifadesi idi.

Arazide jeolog-biyolojist, laboratuvarında biyolog-jeolojist olarak çalışan ŞENYÜREK paleontolojinin mümtaz ve muhterem bir şahsiyetini temsil ediyordu.

İlmî etüdlerinin artışı kemiyet bakımından olduğu kadar keyfiyet yönünden de çok ileri bir merhaleye ulaşmıştı. Yüze yakın neşriyatı içinde (aşağıda sunduğumuz ve tam olmıyan eserlerinin listesi, bu hususta bir fikir vermiye yeter), bilhassa son yıllarda, modern paleontolojinin derinliğine inişi her türlü sitayişin üstündedir.

İnsan ve Memeliler paleontolojisi alanındaki aralıksız çalışmaları bize ve bizden sonrakilere ışık tutacaktır. Evrimsel paleontolojiden, jeoloji ve evrim problemlerine en müstesna ve makbul röper örneklerini veren fosilleri içinde Carnivora'lara karşı onun duyduğu ilgi, primatolojik materyelinkinden hiçbir zaman daha az değildi. Bunlara, 1959 ve 1960 ta neşrettiği büyük eserlerindeki saygı değer emek, en güzel örnekler olarak gösterilebilir.

ŞENYÜREK'in, modern biyometrik metodları, paleontolojik ve paleoantropolojik çalışmalarda kullanma mahareti bu ikiz ilimlere yepyeni bir veçhe verebilmiştir.

Diğer taraftan, paleontolojik ve paleoantropolojik materyelde gen karakterlerinin tesbitine doğru duyduğu temayülün tahakkukunu maalesef ölümün gölgelemesi bir şanssızlıktır. ŞENYÜREK'in hüviyeti yanında, üstün hocalığı, örnek tevazuu, emsalsiz ve fedakâr dostluğu, unutulmaz iyilikleri, ilmin şahikasına ulaşmış şahsiyetinde üstün insanlık meziyetlerini de bize aksettirmektedir. Şayet kendi hesabıma burada birkaç kelime ilâve edebilirsem, demeliyim ki, ben 18 yıl onun ilim ve faziletlerinin himayesindeydim. Ne yazık ki, aramızdan gitti ve onu meziyetleriyle, ilmiyle kucaklar dolusu çiçekler altında bıraktık; ıslak toprağının kokusunu rüzgâr kalblerimizin içinde gizledi. Sadece şunu düşünebildik: İlmin koynunda yaşamak onun tarifsiz saadeti idi.

Fikret OZANSOY

Ordinaryus Profesör Dr. MUZAFFER ŞENYÜREK

Paleoantropoloji Şubesi Başkanı (İnsan Paleontolojisi ve Primatoloji)

Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Ankara Üniversitesi

Şenyürek 2 Mart, 1915 tarihinde İzmir'de doğmuştur. İzmir Atatürk Erkek Lisesinden sınıf birincisi olarak mezun olmuş ve bunu mütaakıp 1932 senesinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesine kaydolmuştur.

Şenyürek, Milli Eğitim Bakanlığınca, Amerika Birleşik Devletler'inde Üniversite tahsili için açılan müsabaka sınavına iştirak ederek kazanmış ve 1933 te A. B. Devletleri'nde Türk Hükümetinin resmî ilk talebe grubunda yer almıştır. İngilizceyi Cornell Üniversitesinde öğrendikten sonra, 1934 te Fizik Antropoloji doktorasına çalışmak üzere Harvard University Graduate School'una girmiş, 1939 senesinde M.A. ve Ph. D. derecelerini almıştır. Şenyürek'in 1939 senesi Kasım ayında Türkiye'ye avdetinden evvel, halen Pennsylvania Üniversitesine mensup bulunan Prof. Carl S. Coon tarafından keşfedilmiş olan Tanca Fosil Adamı dişleri üzerinde Harvvard Üniversitesi için bir etüd hazırlıyarak neşretmiştir.

1939 senesinde memlekete dönerek Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesine asistan tâyin edilmiş ve 1940 senesinde Doçent, 1950 senesinde Profesör ve 1958 senesinde de Ordinaryüs Profesör olmuştur.

1941 senesinde askerlik hizmetini ifa etmek üzere silâh altına alınmış ve Orduda hemen hemen 4 sene kalmıştır. Askerlik hizmeti müddetince aramalarına devam etmiştir. 1946 senesinde Birleşik Amerika Hükümetinin davetlisi olarak Türkiye'yi ziyaretten dönmekte olan U. S. S. Missouri gemisi ile Amerika'ya gitmiş ve orada kaldığı 2 yıl boyunca vaktini Washington'da Smithsonian Institution, Nevv York'ta American Museum of Natural History ve Massachusetts'te, Cambridge'te Peabody Museum'da fosil Primatlar üzerinde araştırmalara hasretmiştir. 1947 senesi sonunda Türkiye'ye dönmüştür. 1952 senesinde Wenner-Gren Foundation for Anthropological Research tarafından tanzim edilen Symposium'a iştirak etmek üzere, bu teşkilâtın davetlisi olarak New York'a yeniden gitmiştir. 1958 senesinde Columbia Üniversitesinden Dr. Solecki'nin daveti üzerine Shanidar Infant'a ait orijinal etüd ve diyagnozunu yapmak için bir müddet Bağdat'ta kalmıştır.

Dr. Şenyürek, American Anthropological Society ve American Association of Physical Anthropologists'in, memleketimizde T.T. K. ve T.J. K. nun ve, kendisinden tabîi olarak beklendiği üzere de, Türkiye Hayvanları Koruma Kurumunda üye bulunmakta idi.

Dr. Şenyürek, muntazam şekilde Uluslararası Antropoloji Kongresi ile Beynelmîl Kuaterner Kongrelerinde bulunmuştur. Bu kongrelerde normal olarak aşgari iki konferans vermiştir. Prof. Şenyürek, Permanent Council of the International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences'in de âzası bulunmakta idi.

Prof. Şenyürek, ölümüne kadar beş sene müddetle Ankara Üniversitesi Senatörü olmuştur. Dekan seçilene kadar iki sene müddetle Fakültenin İdare Heyetinde bulunmuş, 1958 Aralık ayından 1961 Haziran ayına kadar da Fakültesinin Dekanı olmuştur. Keza 1954 senesinden beri UNESCO'nun Türk Millî Komitesi âzası ve 1955 senesinden beri de Türkiye'nin UNESCO idari komitesi âzalığını yapmıştır.

Prof. Şenyürek, 1948 senesinden beri her yıl Türk Tarih Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Basımevi İdare Heyeti âzalığine da seçilmiştir.

Kendi sahasında, yıllık Türk Coğrafya Kongresinde, Türk Tarih Kurumu ve Türkiye Jeoloji Kurumu kongrelerinde, Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesinde, I.C. A. için, diğer beynelmilel kongrelerdeki gibi konferanslar vermiştir.

Türkiye gazetelerinde, çalışmalarına dair gerek kendi tarafından gerekse kendi idaresinde hazırlanmış eğitim makaleleri neşredilmiştir. Bunlardan sonuncusu «Son Havadis»te 5 Eylül, 1961 tarihinde çıkan bir röportajdır.

1959 senesi Aralık ayında Cezayir Üniversitesinin 50 nci yıldönümüne ismen davet edilmiştir. Bu davetten faydalanarak Cezayir ve Paris Tarih Müzelerinde Paleontolojik ve Paleoantropolojik araştırmalar yapmıştır.

1960 senesi Haziran ayında Lille Üniversitesinin 400 üncü yıldönümüne gene ismen davet edilmiş ise de, 27 Mayıs İnkılâbımız hareketinden bir gün evvel vuku bulmuş olduğundan, toplantıya iştirak edememiştir.

100 e yakın broşür ve kitaba ilâveten Prof. Şenyürek, bu sene neşredilmesi mukarrer bulunan, Uzak Doğu, Küçük Asya, Yunanistan ve Ege denizi ile Avrupa'ya kadar izlenmek suretiyle, Asya Karnivorlarına ait mukayeseli bir büyük paleontolojik eserini maalesef ikmal edememiştir. Keza, bu sene ikmal edilmesi gereken ikinci bir eser de fosil kalkeri üzerinde Primatlar orijinal neticeleri Harvard Üniversitesindeki orijinal tezinin geniş revizyonu idi. Profesörün Eşi Bayan N. Şenyürek bu tezi neşretmeyi tasarlamaktadır.

Şenyürek'in bu son senesi çok başarılı ve verimli paleontolojik ve paleoantropolojik kazı yıllarından biridir. Şenyürek bu sene Anadolu'nun muhtelif yerlerinde keşfettiği Memeli faunaları içinde yeni fosil cins ve türleri tesbit edebilmiştir. Bunların arasında, memleketimizin tek Antropoid fosili olan *Ankarapithecus metei'den* çok farklı olan maymun başta gelmektedir.

Profesör Şenyürek meslekî çalışmalarında ve akademik faaliyetlerinde çok dürüst idi. İstinat ettiği neşriyatlara ve referanslara çok dikkat ederdi. Kabul etmediği fikirler karşısında, münakaşa mevzuunda ve tenkitlerinde kesin bir esasa dayanarak hakikati bildiğini söylemekten çekinmezdi.

Bütün talebeleri Prof. Şenyürek'e taparlardı. Prof. Şenyürek'in kaybı Türkiye için yerinin doldurulamayacağı bir kayıptır; zira onun iki yardımcı profesörü henüz yetiştirilerek tâyin edilmiş, meşhur 147 liler meyanında vazifelerinden affedilmişlerdir. Bu ise, Türkiye'deki bu mühim ve çok lüzumlu etüd sahasını şimdilik kapalı bırakmaktadır. Bu yüzden, 1961-1962 lisansiye namzetlerinin mezuniyeti de süresiz olarak tehir edilmiş olacaktır. Prof. Şenyürek bu sene 40 yeni talebeyi kabul etmek tasavvurunda idi ve Enstitü o derece popüler idi ki— normal olarak sıkıcı fosil kemikleri farzedilen bu etüd sahasına— kaydedilen talebe sayısı her sene iki mislini bulmuştur. İstisnasız bütün talebeleri Prof. Şenyürek'in, yalnız

hocaları, yol göstericileri değil, aynı zamanda bir baba mertebesinde olduğunu da söylemektedirler. Prof. Şenyürek, ölü kemikleri talebeleri önünde canlı kemik haline getirebilmiştir. Talebeleri kendisine, her an problemleri ne kadar küçük ve ehemmiyetsiz olsa dahi, baş vurabilirlerdi. Çalışmak mecburiyetinde olup da okumak istiyen fakir talebelerine yardım için elinden geleni yapardı. Ders saatleri daima onların ihtiyaçlarına göre ayarlanmıştı.

Profesör Muzaffer Şenyürek, kelimenin tam mânası ile bir bilim, araştırma adamı idi. Daimî surette, en mesut zamanları kitapları, fosilleri ve iki kedisi arasında bulunduğu zamanlardı.

Ord. Prof. Dr. Muzaffer Şenyürek'in

NEŞRİYAT LİSTESİ

ŞENYÜREK, M. (1938) : Gracial Equilibrium Index. *American Journal of Physical Anthropology*. Vol. XXIV, No. 1, pp. 23-41.

— (1939) : Pulp cavities of molars in Primates. *American Journal of Physical Anthropology*. Vol. XXV, No. 1, pp. 119-130.

— (1940) : Fossil Man in Tangier. *Papers of the Peabody Museum of American Archaeology and Ethnology*. Harvard University, Vol. XVI, No. 3.

— (1940) : The Extension of Neanderthal Man into North Africa. *Man*. Vol. 40, No. 153, p. 128, London.

— (1940) : İnsan menşee ve tekâmülünde Pitekantrop'un yeri. *Ülkü*. C. XIV, s. 85 - 90, pp. 347 - 356.

— (1940) : Kan grupları ve Irk. *Ibid.* pp. 500-502.

— (1941) : The dentition of Plesianthropus and Paranthropus. *Annals of the Transvaal Museum*. Vol. XX, ParJ 3, 1941, pp. 293-302, Pretoria.

— (1941) : Anadolu Bakır çağı ve Eti sekenesinin kraniyolojik tetkiki. (A Craniological study of the Copper Age and Hittite populations of Anatolia.) *Belleten*. Vol. V, No. 19, pp. 219-253.

— (1941) : Cenubi Afrika'da keşfedilen fosil Plesianthropus ve Paranthropus cinslerinin dişlerinin tetkiki. (Study of the dentition of the South African Fossil genera, Plesianthropus and Paranthropus.) *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Yıllık Çalışmaları Dergisi*. No. 1, pp. 503-522.

— (1944) : Ankara civarında bulunan birkaç Paleolitik alete dair bir not. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. II, No. 2, pp. 345-348.

— (1944) : Anadolu'da bulunan iki yeni Paleolitik alete dair bir not. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. II, No. 2, pp. 349-352.

- ŞENYÜREK, M. (1946) : Paleontoloji'nin ışığında insan evrimi. (Evolution of man in the light of Paleontology.) *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. IV, No. 3, pp. 277-295.
- (1946) : The Multiplicity of Foramina mentalia in a human mandible from the Copper Age of Anatolia. *Nature*. Vol. 157, pp. 792, London.
- (1946) : Türk Tarih Kurumu adına yapılan Masat Höyük kazısından çıkarılan kafataslarının tetkiki. (Study of the skulls from Masat Höyük, excavated under the auspices of the Turkish Historical Society.) *Belleten*. Vol. X, No. 38, pp. 231-254.
- : A note on the duration of life of the ancient inhabitants of Anatolia. *American Journal of Physical Anthropology*. N.S., Vol. 5, No. 1, pp. 55-66.
- BOOK REVİEVV (1947) : The South African fossil Ape-Men : The Australopithecinae. By R. Broom and G.S.H. Scheppers (with a preface by Field Marshal J.C. Smuts). Transvaal Mus. Mem., No. 2, Pretoria, 272 p., 18 plates, 1946. *American Journal of Physical Anthropology*. N.S., Vol. 5, No. 3, pp. 375-378.
- (1949) : Truva civarında Kumtepe'de bulunmuş olan iskeletlere dair bir not. (A note on the skeletons from Kumtepe in the Vicinity of Troy.) *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. VII, No. 2, pp. 295-304.
- (1949) : Türk Tarih Kurumu adına yapılan Karahöyük kazısından çıkarılan kafataslarının tetkiki. (Study of the skulls from Karahöyük, excavated under the auspices of the Turkish Historical Society.) *Belleten*. Vol. XIII, No. 49, pp. 1-20.
- (1949) : Anadolu'nun eski sakinlerinde taurodontizm. (The occurrence of taurodontism in the ancient inhabitants of Anatolia.) *Belleten*. Vol. XIII, No. 50, pp. 215-227.
- (1949) : Anadolu'nun eski sakinlerinde büyük azı dişlerinin aşınması. (The attrition of molars in the ancient inhabitants of Anatolia.) *Belleten*. Vol. XIII, No. 50, pp. 229-244.
- (1949) : Türk Tarih Kurumu adına yapılan Karain kazısında bulunan iki fosil diş dair kısa ön rapor. (A short Preliminary report on the two fossil teeth from the cave of Karain, excavated under the auspices of the Turkish Historical Society.) *Belleten*. Vol. XIII, No. 52, pp. 833-836.
- (1950) : Alaca Höyük'de bulunan üç kafatasına dair bir not. (A note on the three skulls from Alaca Höyük.) *Belleten*. Vol. XIV, No. 53, pp. 57-84.
- [H. GÜLTEKİN, E. ŞENYÜREK & A. DÖNMEZ]., (1950).: Larisa civarında Höyücek'de yapılan sondaj. (The test excavation at Höyücek, in the Vicinity of Larisa.) *Belleten*. Vol. XIV, No. 55, pp. 487-503.
- (1950) : Büyük Güllücek'te bulunan Kalkolitik çağa ait bir muharibin iskeletinin tetkiki. (Study of the skeleton of a Chalcolithic Age warrior from Büyük Güllücek.) *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. VIII, No. 3, pp. 269-310.

- ŞENYÜREK, M. (1951) : A Study of the human skulls from Polatlı Höyük. *Anatolian Studies*. Vol. I, pp. 63-71.
- (1951) : Two cases of premature suture closure among the ancient inhabitants of Anatolia. *Belleten*. Vol. XV, No. 58, pp. 247-262.
- (1951) : A note on the human skeletons in the Alaca Höyük Museum. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. IX, No. 1-2, pp. 43-61.
- (1951) : Gökdere (Elmadağı) faunasına dair bir not. (A note on Gökdere (Elmadağı) fauna.) *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. IX, No. 1-2, pp. 63-73.
- & TUNAKAN, S. (1951) : Şeyh Höyük iskeletleri. (The Skeletons from Şeyh Höyük.) *Belleten*. Vol. IV, No. 60, pp. 431-445.
- (1951) : The longevity of the Chalcolithic and Copper Age inhabitants of Anatolia. *Belleten*. Vol. XV, No. 60, pp. 447-468.
- (1951) : Fluctuation of the Cranial Index in Anatolia, from the fourth millennium B.C. to 1200 B.C. *Belleten*. Vol. XV, No. 60, pp. 593-632.
- (1951) : Trigonid-talonid height relation indices of the permanent lower molars of primates. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. IX, No. 4, pp. 458-474.
- (1952) : A study of the dentition of the ancient inhabitants of Alaca Höyük. *Belleten*. Vol. XVI, No. 62, pp. 153-224.
- (1952) : The dentition of the Chalcolithic and Copper Age inhabitants of Anatolia. Part I. A morphological study of the permanent lower molars of the Chalcolithic and Copper Age inhabitants of Anatolia. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. X, No. 1-2, pp. 57-77.
- (1952) : A study of the human skeletons from Kültepe, excavated under the auspices of the Turkish Historical Society. The skeletons from the excavation season of 1948. *Belleten*. Vol. XVI, No. 63, pp. 323-343.
- (1952) : A study of the Pontian fauna of Gökdere (Elmadağı), Southeast of Ankara. *Belleten*. Vol. XVI, No. 64, pp. 449-492.
- (1953) : Southwest Asia. *International Directory of Anthropological Institutions*. New York, pp. 79-88.
- (1953) : A note on a new species of *Gazella* from the Pontian of Küçük Yozgat. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. XI, No. 1, pp. 1-16.
- (1953) : A reappraisal of «An Appraisal of Anthropology Today». *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. XI, No. 1, pp. 105-108.
- (1953) : A study of the pulp cavities and roots of the lower premolars and molars of Prosimii, Ceboidea and Cercopithecoidea. *Belleten*. Vol. XVII, No. 67, pp. 321-365.

- ŞENYÜREK, M. (1953) : Küçükoyzgat'ta bulunan *Gazella capricornis* Rodler ve Weithofer'e ait bir boynuz. (A horn-core of *Gazella capricornis* Rodler and Weithofer found at Küçükoyzgat.) *Türkiye Jeoloji Kurumu Bülteni*. Vol. IV, No. 2, pp. 141-145.
- (1953) : List of Localities of mammalian fossils of Pontian Age in the Vilâyet of Kayseri. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. XI, No. 2-4, pp. 171-176.
- (1953) : Horn-cores of *Oioceros* from the Pontian of Küçükoyzgat. *Belleten*. Vol. XVII, No. 68, pp. 459-473.
- (1954) : A note on the skulls of Chalcolithic Age from Yümüktepe. *Belleten*. Vol. XVIII, No. 69, pp. 1-25.
- (1954) : A study of a skull of *Promephtis* from the Pontian of Küçükoyzgat. *Belleten*. Vol. XVIII, No. 71, pp. 279-315.
- (1954) : A study of the remains of *Samotherium* found at Taşkınpaşa. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. XII, No. 1-2, pp. 1-32.
- (1954) : A note on the long bones of Chalcolithic Age from Yümüktepe. *Belleten*. Vol. XVIII, No. 72, pp. 519-522.
- (1954) : A study of the remains of *Crocota* from the Küçükoyzgat district. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*. Vol. XII, No. 3-4, 1954, pp. 29-74.
- (1955) : A note on the teeth of *Meganthropus africanus* Weinert from Tanganyika Territory. *Belleten*. Vol. XIX, No. 73, pp. 1-54.
- (1955) : A note on the long bones of Chalcolithic Age from Şeyh Höyük. *Belleten*. Vol. XIX, No. 74, pp. 247-270.
- (1955) : A review of the order of eruption of the permanent teeth in fossil hominids. *Belleten*. Vol. XIX, No. 76, pp. 407-444.
- (1955) : Pontien çağda Ankara civarında yaşamış olan bir ceylân türü. *Türk Coğrafya Kurumu Yayınları*. No. 2, pp. 67-72.
- (1956) : Order of eruption of the permanent teeth in the Chalcolithic and Copper Age inhabitants of Anatolia. *Belleten*. Vol. XX, No. 77, pp. 1-28.
- (1956) : Anadolu'nun Kalkolitik ve Bakır Çağı seknesinde üçüncü büyük azı dişlerinin çıkış zamanı. (The time of eruption of the third molars in the Chalcolithic and Copper Age inhabitants of Anatolia.) *Belleten*. Vol. XX, No. 78, pp. 201-212.
- & BOSTANCI, E. (1956) : The excavation of a cave near the village of Mağracık in the Vilâyet öf the Hatay. *Anatolia*. Vol. I, 1956, pp. 81-83.
- (1956) : A short review of the anthropology of the ancient inhabitants of Anatolia, from the Chalcolithic Age to the end of the Hittite Empire. SETON LLOYD : *Early Anatolia*. London, pp. 205-209. *Penguin Books*.

- ŞENYÜREK, M. (1956) : The extension of Neanderthal Man into North Africa. *Actes du IVe Congres International du Quaternaire*. II. Rome, 1956, p. 656.
- (1956) : Irk mefhumu ve UNESCO'nun bu konudaki çalışmalarına kısa bir bakış. *Kültür Dünyası* Ankara.
- (1957) : A new species of *Epimachairodus* from Küçükyozgat. *Belleten*. Vol. XXI, No. 81, 1957, pp. 1-60.
- (1957) : The skeleton of the fossil infant found in Shanidar Cave, northern Iraq. *Anatolia*. Vol. II, pp. 49-55.
- (1957.) : The duration of life of the Chalcolithic and Copper Age populations of Anatolia. *Anatolia*. Vol. II, pp. 95-110.
- (1957) : A further note on the Palaeolithic Shanidar Infant. *Anatolia*. Vol. II, pp. 111-121.
- (1957) : Büyük Güllücek'te bulunan insan iskeleti. (The human skeleton found at Büyük Güllücek.) In : H. Koşay and M. Akok: *Büyük Güllücek Kazısı*. Ankara.
- (1958) : Adaptive characters in the dentition of *Crocota eximia* (Roth and Wagner), together with a survey of the finds of *Crocota* in Anatolia. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınlarından*. No. 122.
- & BOSTANCI, E. (1958) : Hatay Vilâyetinde Prehistorya araştırmaları. (Prehistoric researches in the Hatay Province.) *Belleten*. Vol. XXII, No. 86, pp. 147-166.
- &———(1958) : Hatay Vilâyetinin Paleolitik Kültürleri. (The Palaeolithic cultures of the Hatay Province.) *Belleten*. Vol. XXII, No. 86, pp. 171-210.
- (1958) : Hatay Vilâyetinde yeni araştırmalar. (New researches in the Hatay Province.) *Belleten*. Vol. XXII, No. 87, pp. 443.
- (1958) : Kültepe'de Asur Ticaret Kolonisi sakinleri arasında görülen bir trepanation vakası. (A case of Trepanation among the inhabitants of the Assyrian trading colony at Kültepe.) *Anatolia*. Vol. 3, pp. 49-52.
- (1958) : 1958 yılında Samandağ yakınında bir mağarada yapılan sondaj. (Test excavation made in a cave in the Vicinity of Samandağ in 1958.) *Anatolia*. Vol. 3, pp. 57-70.
- (1958) : Antalya Vilâyetinde Öküzini'nde bulunan bir insan iskeletinin tetkiki. (A study of a human skeleton found in Öküzini in the Province of Antalya.) *Belleten*. Vol. XXII, No. 88, pp. 465-518.
- (1959) : Tıkalı Mağaranın Paleolitik endüstrisine dair bir not. (A note on the Palaeolithic industry of the Plugged Cave.) *Belleten*. Vol. XXIII, No. 89, pp. 1-44.
- (1959) : A study of the deciduous teeth of the fossil Shanidar Infant. A Comparative study of the milk teeth of fossil men. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınlarından*. No. 128.

- ŞENYÜREK, M. (1958) : UNESCO'nun ırk konusundaki yayınlarına toplu bir bakış. *UNESCO Haberleri*. Series III, No. 2, pp. 6-7.
- (1958) : Anadolu'nun eski sakinlerinin ömür süresi. *UNESCO Haberleri*. Series III, No. 11, pp. 3-4.
- (1960) : The Relative size of the permanent incisors in the suborder Anthropoidea. *Anatolia*. Vol. V, pp. 47-85.
- (1960) : Ankara Üniversitesinde muhafaza edilen fosil fil kalıntılarına dair bir not. (A Note on the remains of fossil Elephants preserved in the University of Ankara.) *Belleten*. Vol. XXIV, No. 96, pp. 693-698.
- (1960) : The Pontian Ictitheres from the Elmadağ District. *Publications of the Faculty of Languages, History and Geography, University of Ankara. Anatolia*. V, Supplement 1. 223/A, Pl. I-XIV.
- (1961) : Altındere'nin üst Aşöleen endüstrisi. (The Upper Acheulean industry of Altındere.) *Belleten*. Vol. XXV, No. 98, pp. 149-198.
- & BOSTANCI, E. (1961) : Nükleüs olarak kullanılan bir el baltası. (A Hand-Axe used as a Nucleus.) *Belleten*. Vol. XXV, No. 98, pp. 307-312.

ALİ GÜNCE
(1911 — 1962)

6. 1. 1962 tarihinde ani olarak vefatı camiamızda büyük bir teessür uyandıran Fotoğrafçı Ali Günce, 26 seneyi aşan Enstitümüz hizmetinde kendini herkese sevdirmiş çalışkan ve güleryüzlü bir arkadaşımızdı.

Enstitümüzde devamlı olarak çalıştığı uzun yıllar içindeki emeğini daima takdirle anacağımız Ali Günce'ye Tanrıdan rahmet dileriz.